

NAŠ GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAŠ GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Cetrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/L. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Kaj je novega pri O. Z.

1. Zapisnik I. seje širšega odbora.

2. junija je imel širši odbor O. Z. v sejni dvorani mestnega magistrata prvo sejo po letošnjem občnem zboru, ki ji je predsedoval novoizvoljeni predsednik O. Z. davčni nadupravitelj g. Maks Lilleg.

Predsednik otvori sejo ob 20. uri ter ugotovi sklepčnost. V pozdravnem govoru navede, da k svoji izjavi, ki jo je podal 28. maja t. l. na občnem zboru, nima nobenih bistvenih dodatkov. Da bo mogla O. Z. delovati v popolni harmoniji, apelira na složnost in odkritost vseh delegatov, ki imajo v širšem odboru čast zastopati svoje organizacije. Delovanje O. Z. se mora v novem poslovnem letu poglobiti. Treba je ožjih organizatoričnih stikov z Glavnim Savezom v Beogradu ter z vsemi ostalimi pokrajinskimi zvezami, zlasti z ono v Zagrebu. Kakor izpočetka, je tudi zdaj potrebno, da deluje O. Z. na znotraj in na zunan v iniciativnem smislu. Prosi pomoči delegatov vseh organizacij in izjavi, da demagogije, ki mora na O. Z. razkrajevalno vplivati, ne bo trpel, marveč se bo boril proti njej z vsemi dopustnimi sredstvi.

Ker je dnejni red obširen, predlaga, da se čitanje zapisnikov seje širšega odbora z dne 24. maja in občnega zbora z dne 28. maja odloži na eno prihodnjih sej.

ki jo bo predsednik sklical nalašč v ta namen. Ker ni ugovora, se ta predlog sprejme. Odredi se na to volitev dveh tajnikov, dveh blagajnikov in gospodarja.

Delegat Držaj izjavi, da do sedanjega tajnika Bekša neuradniške kategorije ne morejo imeti zaupanja, ker so bili njegovi zapisniki pristranski in je s članki, priobčenimi v »Slov. Narodu«, odkrito nastopil proti nižjim uslužbencem. Priporoča kandidaturo Beguševca, čegar objektivnost in splošna usposobljenost za tajniško mesto sta znani.

Bekš zavrne Držaja in naglašja, da so bili vsi sejni zapisniki o delovanju O. Z., tako oni širšega kot ožjega odbora, odobreni od O. Z. Če se je kdaj zahtevala izprememba ali popravek, se je to vedno zgodilo, ne spominja pa se, da bi kakemu zapisniku pred sejo širšega odbora ugovarjal ravno Držaj.

Za tajniško mesto, nadaljuje Bekš, se on ni nikdar zavzemal, če pa je kdaj nastopil javno proti nižjim uslužbencem, si je bil tega koraka vselej dobro svest in ga je kril na pošten način s polnim imenom.

Sicer pa se je to zgodilo samo enkrat, pri čemer je naglasil, da se te pravice poslužuje kot delegat »Društva davčnih uradnikov« in ne kot tajnik O. Z. Izjavi, da tajniško mesto spričo novo ustvarjene

situacije v predstvu O. Z., h kateri je v izdatni meri pripomogel kot delegat »Društva davčnih uradnikov«, zopet sprejme, ako se pokaže, da mu večina zaupa. Beguš pa v smislu društvenih pravil ne bi smel prevzeti tajništva, ker fungira v O. Z. samo kot delegatov namestnik.

Za I. tajnika je bil na to z večino glasov — protiglasovali so delegati neuradniških kategorij — izvoljen davčni nadupravitelj Joža Bekš. Soglasno pa so bili izvoljeni za II. tajnika računski revident Matko Klavora, za I. blagajnika davčni nadupravitelj Ivan Lavrič, za II. blagajnika višji sodni oficijal Leopold Primožič in za gospodarja kontrolor tobačne tovarne Fran Golob.

Iz širšega odbora se optirajo v ožji odbor za vpokojence polkovnik v p. Josip Milavec, za neuradniške kategorije preglednik finančne kontrole Peter Držaj, za uradniške kategorije pa poštni nadkomisar Mirko Matjašič. Člani ožjega odbora so potemtakem v smislu določila čl. 14. pravil: Lilleg, Dolžan, Tumpej, Bekš, Klavora, Lavrič, Primožič, Golob, Milavec, Matjašič in Držaj.

Pred izvolitvijo časnikarskega odseka je treba v smislu sklepa obč. zbora načelno ugotoviti, kdo je lastnik strokovnega glasila »Naš Glas«. Ker se

Dr. Fr. Z. (Ljubljana.)

Kako je bilo dalje.

Kar je kaj neslo in se je dalo opraviti brez večjega truda, je obdržal tudi poslej vse zase. Šel je pri tem tako daleč, da je začelo naposled predsedati celo deželni vladi. Ko je bil predložil nekoč partikularne o svojih potovanjih povodom licenciranja bikov, ga je deželni predsednik Hein imenitno zafrknil, češ, da bi take komisije lahko opravil tudi zadnji nastavljenec v uradu in da naj bi videl okrajni glavar svojo nalogo in svoj poklic raje v čem drugem kot v sodelovanju pri licenciranju bikov!

No, v starih časih so bili šefi sploh čudni možje! Pravili so mi celo o nekem okrajnem glavarju, ki je opravil vse komisije sam, a ko je bilo treba napraviti razsodbo, je akt izročil komisariju. Neverjetno! Ko ima komisija vendar pred vsem ta namen, da se uradniku delo olajša, kajti jasno je, da je mnogo lažje storiti razsodbo, ako je uradnik na lastne oči vse videl ter se na lastne oči poučil o vsem potrebnem, kot če se to ni zgodilo.

Jaz sem imel med obravnavanjem pri takih komisijah vedno to v mislih, kako se bo glasila razsodba in ko sem se vračal domov, sem imel po navadi tudi že zasnutek razsodbe v glavi. Če namreč nisem dosegel poravnave! Za tem pa sem strelmel vselej v prvi vrsti. Kajti poštena poravnava je še vedno stokrat več vredna kot najboljša razsodba! Prvič je pravda s tem difinitivno končana in nadaljnji stroški izključeni, drugič pa je s poravnavo sklenjeno po navadi tudi zopet prijateljstvo med strankami, ki so se doslej mor-da sovražile! In to je umevno! Pri poravnavih ni zmagovalca in ne premaganca! Kako so mi bili ljudje često hvaležni za take poravnave! Še čez leta so se mi hodili zahvaljevati za to, da sem jih tako lepo »skup spravil.«

Naj navedem samo en tak primer iz časa, ko sem služil v Kamniku. Reven kočar tam bližu Domžal nekje je imel poleg majhne hišice še nekaj travnika ob Bistrici. Da bi si ta svet zavaroval pred deročo reko, je napravil ob vodi primitivno zagrado. Na nasprotni strani Bistrice je bil mlinar, ki ni imel nujnejšega posla,

kot da je šel ovadit ubogega kočarja radi samolastne vodne naprave ter zahteval komisijo. Komisija je prišla — jaz iz Kamnika, tehnik iz Ljubljane — vse seveda na stroške ovadenega. Meni se je smilil ubogi bajtar, tembolj, ker je bilo jasno, da je hotel pač ščititi svoj svet, nikakor pa ne delati komu škodo. Ob koncu obravnave sem nagovoril mlinarja, rekoč: »Gospod J., vi imate prav, o tem ni dvoma! Vaš nasprotnik je ravnal zoper določila vodnega zakona in kaznovan bo. Tudi stroški komisije ga zadenejo po zakonu. Vi imate prav pred zakonom, toda jaz se obračam sedaj na vaše srce in vas vprašam: ali vam ne pravi to vaše srce, da bi bili ravnali lepše, plemenitejše, če bi bili stopili k svojemu nasprotniku in ga opozorili na nezakonitost njegovega početja, nego da ste ga takoj ovadili? Mož bi bil uvidel, odstranil bi bil svojo napravo in nas bi najbrž ne bilo treba semkaj. Revez je in težko ga bodo zadeli stroški! Gospod J., ali ne bi vzeli del stroškov prostovoljno nase?«

(Dalle prih.)

mnenja glede tega vprašanja ne križajo, se lastnikom »Našega Glasu« proglasi soglasno »O. Z. javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo« s sedežem v Ljubljani.

V časnikarski odsek pa se po daljši debati in po doseženem sporazumu volijo: Fran Rojec, Aleksander Hruška, Fr. Petrovčič, Janko Benedičič, Fr. Gabršček, dr. Fran Spiller-Muys, Gustav Nebenführer, Fran Golob, Janko Kukar, Martin Kopušar, Josip Milavec in Joža Bekš. Na predlog predsednika Lillega ima novo konstituirani odsek na prihodnji svoji seji izvoliti glavnega in odgovornega urednika, izmed sebe pa tričlanski cenzurni odsek, ki prevzame glede dopisov popolno odgovornost. Posebna naloga tega cenzurnega odseka pa bo, da prepreči objavo vsakega dopisa ali vesti, o kateri misli, da bi mogla pri tej ali drugi kategoriji napraviti hudo krio. Glavni urednik se mora obvezati, da izroči vse takšne, količkaj sumljive prispevke cenzurnemu odseku.

Obenem se sklene, da krije eventualni primankljaj uprave zvezinega strokovnega glasila Osrednja Zveza iz svojih sredstev.

Pragmatični odsek ostane do zaključka svojega delovanja neizpremenjen.

Izvolitev pravovarstvenega odseka in odseka za izdelavo sejnega poslovnika se na predlog dr. Spillerja odloži, dokler »društvo konceptnih uradnikov politične uprave« določno ne nominira svojega delegata za O. Z.

V zavarovalni odsek se volita Slavoj Kobe in Leopold Primožič; izven širšega odbora pa se proti primerni nagradi pritegneta v odsek še strokovnjaka dr. Kuhel in dr. Milavec. Kobe prevzame nalogo, da v svrhu skorajšnjega delovanja tega odseka ukrene vse potrebno.

Pred zaključkom seje prosi predsednik Lilleg širši odbor pooblastila, da sme finanč. ministra brzojavno zaprositi za ukinjenje maksimiranja rodbinskih doklad ter za zvišanje davčnih postavk 5 odnosno 300 Din., kar po določbi čl. 28. novega zakona o draginskih dokladah doslej kvarno vpliva na gospodarski položaj vseh državnih nameščencev, ki so radi postranskih dohodkov s tem davkom obremenjeni. Dalje naj bi se ministrskemu svetu takoj poslala brzojavna prošnja za amnestijo v disciplinarnih slučajih, na katero naj Nj. Vel. kralj povodom svoje poroke pristane.

Širši odbor da predsedniku rade volje to pooblastilo. (Glej brzojavki v 2 odstavku!)

Končno omeni predsednik, da potuje tajnik Bekš kot delegat »društva davč. uradnikov« 3. junija v Beograd, pri kateri priliki bi se na kompetentnih mestih lahko informiral o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo drž. nameščencev. Pred vsem je važno za nas vprašanje službene pragmatike in maksimiranje rodbinskih doklad. Bekš prejme od širšega odbora potrebno pooblastilo. Njegova informacija naj se giblje na željo Deržaja zlasti v tem pravcu, da doseže pri Glavnem Savezu in po možnosti tudi pri drugih faktorjih garancijo, da se bodo izpreminjevalni predlogi k službeni pragmatiki zanesljivo upoštevali.

Na predlog Klavore naj Bekš v Beogradu tudi dožene, ali in s kakšnim uspehom deluje Glavni Savez za ponovno zvišanje draginskih doklad. Tudi naj se tajnik na Svetkov predlog informira, kako in kdaj se nameravajo v fin. ministru rešiti neštete prošnje, ki so jih že davno vložile vdove in sirote po državnih nameščencih radi zvišanja miloščin in sirotin, priznanih jim od bivše avstrijske vlade iz naslova vladarske milosti. Tajnik Bekš obljubi, da bo vse te želje uvaževal, kolikor mu bo dopuščal čas. V prvi vrsti pa bo seveda storil dolžnost, ki mu jo nalaga njegova strokovna organizacija.

Ker bi se moral radi Zvezinih zadev muditi v Beogradu najmanj par dni dali, dovoli širši odbor »društvu davč. uradnikov«, ki delegira Bekša v Beograd, kot prispevek 500 Din.

Po izčrpanju dnevnega reda zaključni predsednik seje ob pol 23. uri.

2. Maksimiranje rodb. doklad in amnestija za discipliniranje.

O. Z. je na osnovi pooblastila širšega odbora odposlala 3. junija sledeči brzojavki: 1) Gospodin ministar finansija, Beograd: Svi državni namešteni traže ukinuće maksimiranja dodatka na skupoću po rešenju DRbr. 47.404, tačka 3 kao i ukinuće uslovnog primanja dodatka na poreznoj bazi od dinara pet odnosno tri stotina prema zakonu o dodacima na skupoću čl. 28., tačka 4. i 6. Savez javnih nameštenika Ljubljana. 2) Ministarskem Savetu, Beograd. Molimo povodom svadbe Njegov Veličanstva kralja amnestiju za sve disciplinski kažnjene ili u disciplinski istrazi nalazeće se državne nameštenike. Savez javnih nameštenika Ljubljana.

3. Zapisnik 2. seje širšega odbora z dne 17. junija.

Predsednik Lilleg more radi nedovoljnega števila prisotnih delegatov otvoriti sejo šele ob pol 21. uri. Ugotovi, da smo sklepčni v smislu še veljavnega poslovnika ob vsakem številu delegatov, ker je seja sklicana kot nujna. Čitanje zapisnikov se odgodi, na kar poroča tajnik Bekš o svoji beogradski misli. Razne informacije je prejel v ministru financ (gen. dir. drž. rač.) pri inspektorjih Klasu in Janiću ter pri načelniku dr. Mikju Jovanoviću. Zglasil se je tudi pri načelniku v gener. direkciji neposrednih poreza Radivojeviću ter pri poslancu prof. Reiserju, ki je po vsej priliki o sedanjem stadiju vprašanja državnih nameščencev najbolje informiran. Nova službena pragmatika se po izjavi parlamentarnih krogov ne more uveljaviti že s 1. julijem t. l., ker je redni budget za l. 1922/23 momentano večjega pomena in važnosti. Tudi izborni zakon je treba spraviti pravočasno pod streho. Oba zakona gresta nedvomno pred službeno pragmatiko. Namigava se, da pojde parlament, čim opravi to glavno delo, na počitnice, ni pa nikjer garancije, da se vrne v skupščino v ravno taki konstelaciji. Od izida prihodnjih volitev, ki so predurmi, bo odvisno, kako se konstruirava nova vlada. Revizija ustave je še vedno mogoča. Z njo pa seveda tudi eliminiranje sedanje določbe, po kateri se ima uveljaviti novi zakon o drž. civilnih nameščencih najkasneje tekom dveh let.

Kdo nam more jamčiti, da sprejme prihodnja vlada vprašanje drž. nameščencev, zlasti pa zakon o novi službeni pragmatiki v svoj delovni program? Sicer je pa glavni Savez optimističen in upa, da bo

spravil s svojim pritiskom načrt služb. pragmatike pred novim letom na dnevni red Narodne skupščine. Predsednik glavnega Saveza dr. nameštenika dr. Mike Jovanović je odločno dementiral vest, ki jo je prinesla deputacija nižjih uslužbencev, zadnji pot iz Beograda in ki zatrjuje, da po izjavi dr. Jovanovića Glavni Savez izpreminjevalnih predlogov k načrtu službene pragmatike ne bo vpošteval. Tako dr. Jovanović kot sekretar Dilber kategorično naglašata, da takšne izjave noben član predsedstva Glavnega Saveza ob nobeni priliki in nikomur ni podal. Nasprotno, Glavni Savez komaj čaka, da sprejme od pokrajinskih zvez zbrani material, ki ga bo v največji meri uvaževal, samo prositi mora, da se mu radi olajšanja dela, predloži izpreminjevalni predlogi v srbohrvaščini.

Nižji uslužbenci so se pri dr. Jovanoviću informirali samo glede maksimiranja rodbinskih doklad ter skorajšnjega uzakonjenja služb. pragmatike, na kar je on v imenu Glavnega Saveza izjavil, da je Savez z njihovimi zahtevami solidaren. Predložil je vladi dotično spomenico iz lastnega nagiba že 17. aprila, torej še pred prihodom deputacije nižjih uslužbencev. Prvotna spomenica se je na zahtevo delegatov neuradniških kategorij samo ponovila. (Glej »Naš Glas« št. 22—23, 1 stran!) Glavni Savez prosi našo Zvezo, da uveljavi ves svoj vpliv za skorajšnjo poglobitev organizatornih odnošajev med Savezom v Zagrebu in Glavnim Savezom. — Glavni Savez deluje prej ko slej z vso energijo; da ni bil v pismenem stiku z našo Zvezo, je vzrok ta, ker je bivši predsednik O. Z. prof. Reiser vselej vršil osebno informacijo, ki je dovedla dostikrat do hitrih uspehov. Glavni Savez iskreno obžaluje, da je izgubil povodom predsedniške krize v naši O. Z. tako agilnega, marljivega in iniciativnega podpredsednika, kakor ga je imel v osebi prof. Reiserja. Pričakuje, da O. Z. v kratkem nominira drugega gospoda, ki bi v Glavnem Savezu zavzel prof. Reiserjevo mesto. Želeli je, da bi bil to slovenski drž. uradnik, ki služi v Beogradu. Vsi poiskusi, da bi prevzel to mesto kak beogradski slovenski drž. uradnik, pa so bili žal brezuspešni. To vprašanje bo moral širši odbor še posebej pretresati.

Maksimiranje rodbinskih doklad oz. ukinjenje tega maksimiranja je načelno vprašanje ne samo za Slovenijo, marveč za vso državo, ker se je povsod provedlo in bi se moralo via facti povsod ukiniti. (Insp. Janić, ki nadomešča obolelega insp. Vasovića.) Referat za fin. ministra bo izdelal Vasović sam, čim okrevi. O vprašanju pa bo končno odločal samo finančni odbor, ki bo stvar načelno pretresal že te dni. Censur treh otrok za prejemanje rodbinskih doklad ni izključen. Višje bo šlo težko, ker bi se s tem poostrilo finančno vprašanje. To bi veljalo za vse drž. nameščence brez razlike. Davčna postavka 5 Din. za nižje uslužbence bo primerno zvišana, za uradnike zvišanje postavke 300 Din. ni mogoče, ker je takšen cenzus normiran že v prejšnji naredbi o drag. dokladah. (Stvarna zapreka seveda to ni! Op. poroč.) Tudi o tem odločati je kompetenten finančni odbor, ki bo seveda kot običajno moral imeti pred očmi finančno kapaciteto države.

Glavni Savez doslej ni podvzel nobene akcije za zvišanje draginskih doklad, najmanj pa je zagrozil vladi kdaj s štraj-

kom. kakor je pisal neki ljubljanski dnevnik.

Vprašanje zvišanja vdovnin in sirotin, ki jih je priznavala bivša avstrijska vlada vdovam in sirotam po drž. nameščencih iz naslova vladarske milosti, je običajno na mrtvi točki. (Inspektor Klas.) Neštevilno nerečenih prošnji leži v ministrstvu že nad poldrugo leto, veliko celo iz leta 1919. Ministrski svet se je sicer lansko leto bavil s to zadevo, a brez pozitivnega rezultata. Zgodila pa se je zopet velika pogreška v novem zakonu o draginjskih dokladah, ki je te najbednejše izmed bednih docela prezrl. Poslanec prof. Reisner je prosil in sp. Klasa že meseca septembra 1921, naj mu pripravi potrebni material. Ta mu žal ni mogel ustreči, ker je z delom tako preobložen, da na kaj takega niti misliti ni bilo mogoče.

Prošnje bodo ostale toliko časa nerešene, dokler finančni minister o njih usodi sam ne odloči. Da se vprašanje osveži, bi bilo priporočljivo, ako O. Z. naprosi posl. Reisnerja za interpelacijo na finančnega ministra, na katero naj ta odgovori pisмено. Hkratu bi bilo dobro, ako finančna delegacija ugotovi, koliko takšnih prošnji leži iz Slovenije v finančnem ministrstvu in poliko poprečno se je zadnje leto izplačalo na teh miloščinah.

Tajnik Bekš prosil, da širši odbor o njegovem poročilu sklepa.

Po poročilu tajnika Bekša povzame besedo zastopnik »Društva finančne kontrole« Držaja, ki je bil prošli teden istotako v Beogradu. Informiral se je v finančnem ministrstvu in v parlamentarnih klubih osebno glede maksimiranja doklad nižjim uslužbencem, vsled česar prosil, da zastopniki uradniških kategorij nekoliko potrpe in mirno poslušajo njegova izvajanja. Pred vsem ga je zanimala zgodovina tega maksimiranja, ker je hotel dognati, kdo je pravzaprav te nesreče kriv. 9. junija — pravi — je bil v finančnem ministrstvu, kjer mu je neki srbijanski činovnik povedal interesantno dogodbico. Običajno je, da gospodje uradniki odrinejo vsak prvi dan v mesecu slugi, ki jim odšteje plačo, malo napitnino.

Zgodilo pa se je neke v Sloveniji, da je takšen sluga tisti čas, ko doklade še niso bile maksimirane, nekoč to napitnino zavrnil, češ da ima itak več prejemkov, kakor uradnik. Ta incident je dotični gospod uradnik spretno izrabil ter izposloval, da je postalo vprašanje maksimiranja rodbinskih doklad na enkrat aktualno. Njegov službeni položaj mu je omogočil, da je zainteresiral za maksimiranje merodajne kroge v Beogradu, ki so šli seveda takoj na delo in nagradili nižje uslužbence z znanim rešenjem gosp. finančnega ministra. — Naslednje dni je sprejel deputacijo — z Držajem je bilo še več drugih gospodov — finančni minister dr. Kumandl, ki pa ji ni mogel ničesar obljubiti, češ državna blagajna nima pare. Da bi se gmotni položaj uslužbencem izboljšal, je treba izdatnih sredstev. Vsega tega pa danes država nima. — Če ve tajnik Bekš poročati, da se bo maksimiranje doklad — izvaja Držaj — preuredilo in proširilo tudi na uradništvo, mora on s svoje strani ugotoviti, da mu glede te namere nikdo v generalni direkciji drž. računovodstva ni mogel postreči s kakšno zanesljivo informacijo. Zglasil se je tudi v socialističnem klubu. Poslanec Etbin Kristan mu je dal dragoceno izjavo. Ko so hoteli nekateri člani finančnega odbora krivico maksimiranja doklad popraviti, je prišel k poslancu Kristanu demokratiški poslanec prof. Reisner ter mu priporočal, naj v finančnem odboru prepriča, da to vprašanje ne pride v razpravo. Poslanec Kristan je seveda Reisnerja odločno zavrnil.

To dejstvo — naglašala Držaj — tukaj oficijelno priboje, da bodo nižji uslužbenci vedeli, kdo je njihov prijatelj. Javil se je dalje v radikalnem klubu, kjer se mu je po-

vedalo, da si je vprašanje drž. nameščencev prilastil kot svojo domeno demokratiški klub, ki je dal tudi iniciativo za maksimiranje doklad. V klubu samostojnih kmetov (posl. Majcen, minister Puucelj) je izvedel, da je njihov klub podprl Deržičevo akcijo in glasoval za njegov predlog. Polomili so ga torej demokrati in radikali. Klub samostojnih kmetov odklanja vsjo odgovornost za krivice, prizadete z maksimiranjem doklad nižjim uslužbencem. Tudi je v Beogradu izvedel, da je finančni minister v finančnem odboru že predložil protestno izjavo, ako bi ta hotel skleniti ukinjenje maksimiranja.

V izpopolnitvev Držajevoga poročila se javi k besedi še Benedičič (policija), ki izjavi, da Bekševu poročilo, kolikor se tiče stališča Glavnega saveza napram izpreminjevalnim predlogom k osnutku nove službene pragmatike ni točno, ker je takratna deputacija nižjih uslužbencem o vprašanju službene pragmatike s predsednikom Glavnega Saveza dr. Jovanovičem faktično razpravljala (?). Na obnem zboru O. Z. je hotel pojasniti, zakaj nižji uslužbenci ne bi mogli glasovati za zahvalo prof. Reisnerju, ker je imel že tedaj vse dokaze v rokah, da je ravno posl. prof. Reisner povzročil maksimiranje doklad. Ugotovi ponovno, da mu predsednik obnega zboru Lilleg ni hotel dati besede, k čemur pa se še povrne, ko se bo čital zapisnik o obnem zboru. V Beogradu se je prošli teden udeležil akcij skupno z Držajem. Izvedel je, da je bil poslanec prof. Reisner pri dveh zastopnikih železničarjev, ki jim doslej rodbinske doklade še niso bile maksimirane, in hotel z njima o tem vprašanju razpravljati. Ta dva sta Reisnerju izjavila, da je to vprašanje njihova zadeva, ki prof. Reisnerja čisto nič ne briga. Ko vprašala Reisnerja, kaj namerava podvzeti on v prid nižjim uslužbencem, jima ta odgovori, da je to zopet njegova stvar in da je kot predsednik O. Z. pooblaščen ukreniti, kar se mu zdi potrebno.

Na poročilu delegatov Držaja in Benedičiča odgovarja predsednik Lilleg, ki se mu zdi dogodbica o napitnini, uradniku in slugi, kar je po informacijah Držajevih bajne povzročilo maksimiranje doklad za nižje uslužbence, prav navadna otroška bajka. (Delegat Janežič (pošta): Držaj naj pove, kateri srbijanski činovnik mu je dal takšno informacijo in kateri slovenski uradnik se je tako kruto maščeval! Držaj: Ne izdam ničesar! Imam isto pravico kot Pogačnik, ki na zadnji seji ni hotel z besedo na dan, kateri organ finančne kontrole je zavaril svoječasno pri njem v škodo Lillegu.) Predsednik Lilleg, trenutno prekinjen, nadaljuje in izjavi, da se bo o točnosti Držajevih navedb informiral pri vseh ljubljanskih oblastvih in bo v to svrhu v prihodnjih dneh posetil pokrajinskega namestnika ministra Hribarja. Vprašanje se mora razčistiti za vsako ceno, ker je predalekosečno. Zakaj Benedičiču na obnem zboru O. Z. ni dal besede, je že sedaj zadostno pojasnil. Da bi prof. Reisner povzročil maksimiranje, je kontradikcija honeste izjave Benedičiča samega, ki jo je podal na obnem zboru O. Z., kjer je odkrito izjavil, da je prof. Reisner glasoval za Deržičev predlog. Tajnik Bekš izjavi, da si stoji ta glede izpreminjevalnih predlogov k osnutku nove služb. pragmatike in stališču Glavnega Saveza nasproti dve različni trditvi. Njegova in Benedičičeva. Vprašanje bo razčistil pismeni odgovor dr. Jovanoviča, ki ga bo O. Z. prosila za pojasnilo. (Dalje prihodnjic.)

A. Kržman, svetnik, Krško:

Beseda k ureditvi plač.

Pod tem naslovom je priobčil dr. Črmljenski v »Našem Glasu« št. 24 svoje misli o preuredbi plač aktivnih in vpokojenih javnih nameščencev. On želi, da bi se doklade odpravile in se enostavne plače po sestavljenih komisijah od časa do

časa draginji primerno uredile, dočim naj bi se na penzijah, nakazanih ob vpokojitvi, čisto nič spremenilo in dosluženi vpokojenec naj dobi brez vse izjeme tiste prejemke, kakor jih je imel v aktiviteti. Penzionist na primer, ki je služil državi 40 let in je bil koncem svetovne vojne vpokojen, naj bi se preživljal vedno z mesečnimi 500 K, ker je bila njegova aktivitetna plača taka. Oni njegov kolega, ki je ravno isti dan službo nastopil, a je špekulativno v službi počakal povišanja plač, pa naj bi dobil mesečno 6000 kron penzije. Če tudi se prejemki njegovih aktivnih vrstnikov pozneje na 500 kron znižajo.

Sedanje razmere dokazujejo zadostno, da uredbe niso vzdržljive, ker ravno take določbe ustvarjajo obtežilne in nepotrebne pribitke in odbitke ter nezadovoljstvo med nami. Dunajčani so že prišli do prepričanja, da tisto, kar je nekaj bilo, danes več ne velja. Zato se je njih ministrski svet postavil na pravilno stališče in se je poprijel sledečega načela:

Pokojnine novih in starih penzionistov se povsem izjednačijo in se urejajo avtomatično po tekočih prejemkih aktivnih vrstnikov. Ti prejemki se pa periodično urejajo po obstoječih razmerah in potrebah.

To so edina prava načela, ki bodo olajšala stališče zbornice in ministrstva, prihranila računskim uradom veliko dela, zadovoljila vse nepristranske nameščence ter končno pregnala strah pred vpokojitvijo.

Ako naši državni poslanci in zastopniki to pravično postavijo izvedejo, jim bo vse uradništvo hvaležno. Člen 243. predlagane službene pragmatike naj bi se torej v navedenem smislu preuredil ali dopolnil, ker spada penzijska kot činovniška zadeva v službeno pragmatiko in ne v posebni zakon.

G. S.:

Zajedalci na koži javnih nameščencev.

Med nami, javnimi nameščenci, je večina takih, ki se v polni meri zavedajo svojih dolžnosti, izvirajočih iz njih službenega položaja; zato se tudi v javnosti obnašajo dolžnostim in službenemu položaju odgovarjajoče, kljub temu, da imajo dan za dnem velikanske skrbi gmotnega značaja.

Je pa tudi dosti takih, ki se svojih dolžnosti in svojega položaja prav nič ne zavedajo, ali ki se tega n o č e j o zavedati. Ta njih nezavednost je največkrat precejšen vir nedovoljenih, nemoralnih, nekolegialnih itd. materialnih ugodnosti in sicer v eni smeri na račun države same, v drugi smeri na račun tovarišev. To so takozvani zajedalci ali trojti, ki kvarijo s svojim vedenjem ugled in avtoriteto države ter celokupnega uradništva.

Javnost sodi navadno državne nameščence vedno le po najslabših izmed nas — in nas uvršča z njimi v eno kategorijo trotoev, pijancev in lenuhov.

In kaj delajo ti nesrečneži, da ima njih delovanje tako kvarljiv vpliv za državo in za celotno uradništvo? Naj navedem najnavadnejši in najostudnejši greh, ki obstoja v tem, da zahtevajo nekateri direktno ali indirektno za izvršene »usluge« v uradu ali izven urada plačilo in natura. Bilo bi že neodpušljivo, ako bi za to zahtevali neobhodno potrebna živila, ker

tudi to je »korupcija«; a sramotno je, da zahtevalo vina in popivanja po gostilnah in to celo med uradnimi urami — na račun uradnih tovarišev in v zgražanje vse javnosti!

V gotovih strokah državne uprave se pojavi večkrat potreba strogega nastopa napram eni ali drugi stranki. Kako naj vrši tak državni nameščenc, ki je mogoče s tako stranko že popival, na njen račun seveda, objektivno in ne — pristransko svojo službeno dolžnost, mi je uganka!

Popivanje se vrši največkrat med uradnimi urami — razumljivo je, da si smejo to dovoljevati le nameščenci, ki so nastavljeni v neodvisnejših položajih, in sicer kje na deželi in pri uradih, kjer so vodje ali sami podvrženi tej bolezni — ali pa jim manjka zadostnega poguma, da bi se alkoholikom energično uprli.

Za take nameščence morajo seveda vršiti skoraj vse uradno delo tovariši, ki so primorani zato delati nadure iz gole kolegijalnosti (ki seveda ni na mestu) in da vzdržijo urad kolikor toliko v tekočem.

Tako postopanje zajedalcev je vse obsojno vredno. To je skrajna brezobzirnost napram tovarišem, posebno če se vpoštevava še dejstvo, da so takšni nameščenci navadno najbolj leni, često mačkasti, odurni, čemerni osorni, ter da se gibljejo principijalno vsakega težkega dela.

Ker jim je v uradu neprestano dolgočas, izrabljajo brezobzirno vsako priliko, da se izognejo sedenju v uradu. Če so pa primorani obsedeti, se bavijo med uradnimi urami navadno z vsemi mogočimi posli, le z uradnimi nikdar ali le redkokedaj!

To priča o njih popolnem pomanjkanju socialne morale in vsakega čuta kolegijalnosti. Pa ne samo to, tudi goljufija je to — in sicer goljufija napram državi. Tak parasit vara državo vsak mesec najmanj za mesečne prejemke, ki jih vtakne v žep s popolnoma mirno vestjo!

Take vrste nameščenci prebilelo večino uradnega časa izven urada in si še kljub temu domišljujejo, da bi brez njih urad nikakor ne mogel obstojati.

Res je, da si državni nameščenc pri sedanjih prejemkih težko privoščijo kapljico vina — in tudi nisem nikomur zaviden, če se komu posreči, da pride do njega gratis — poštenim potom — vendarle sem mnenja, naj se to izvrši vedno le po dovršenih uradnih urah in tako, da ni to povod javnega prereševanja!

Navedel sem le en greh, a enakih grehov je še veliko med nami. Govoril sem le o popivanju med uradnimi urami izven urada, a povedal bi lahko kaj tudi o popivanju po uradih! Govoril bi lahko dalje o surovem preklinjanju, nemarnem, nedostojnem izražanju, klanjanju, o nemoralnem življenju izvestnih tipov, o cinizmu, popolnoma grobem egoizmu, nezaslišani nadutosti praznoglavih birokratov, ki so za javno življenje in delo ne le brez koristi, nego celo na kvar itd. Prav ti eksemplariji so v svojih zahtevah napram državi brez vsake mere, a s svojim vedenjem napram tovarišem so prava šiba božja, napram ljudstvu pa tirani in pohušanje.

Moje mnenje je, da moramo najprej pometati pred lastnim pragom in biti naj-

bolji kritični do samih sebe. Šele potem kritizirajmo druge!

O. Z. javnih nameščencev naj deluje tudi v tem smislu, da bo smatral vsak lojalni in pošten javni nameščenc pod svojo častjo uradovati skupno z enakimi eksemplariji — ter za dolžnost, take najslabše izmed najslabših naznaniti predstoječim oblastim. Očistimo svoje vrste kvarljivih elementov in omogočimo državi oblasti pričeti z redukcijo tam, kjer je res potrebna!

O. Z. naj bi ustanovila v to svrhu odsek, ki naj bi se zanimal tudi za moralno stran uradništva, ker bi bilo to v korist nam vsem!

Gospodom pa, ki se čutijo morda prizadete, kličem, naj opuste svoje popivanja, ker vedo naj, da je vsaka mera enkrat polna... ter naj si pripisujejo eventualne posledice na lastni rovaši!

Želel bi, da se tudi to vprašanje potom debate v našem listu temeljito razčisti.

Vestnik.

Kongres finančne kontrole se je vršil dne 16. junija 1922. Poleg nominiranih delegatov posameznih pokrajinskih sekcij se je udeležilo kongresa tudi nekaj članov, tako da je bilo nad 80 udeležencev.

Dnevni red kongresa, ki je bil objavljen v 11. številki strokovnega glasila »Finančna kontrola«, je obsegal 18 točk; obdelan je bil v vsednevem zasedanju, ki se je raztegnilo v pozne večerne ure. Toda tudi vsednevno zasedanje je bilo prekratko, ako bi se ne bila vršila že prejšnjega dne predkonferenca.

Na kongresu, ki so ga posetili od strani oblasti gg. dr. Božo Matković, šef kabineta ministrstva financ kot zastopnik fin. ministrstva, in: špektor Matolič, sekretar ministrstva financ, nadalje načelnika v fin. ministrstvu gg. Robiček in Goranič ter inšpektor fin. kontrole Pešek, so se obravnavala stanovsko-organizatorna in strokovna vprašanja.

V glavni, sicer kratki, a jedrati resoluciji, ki jo je predalo zastopstvo društev Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split in Novi Sad dne 12. junija 1922. prigodom avdijske osebno fin. ministru, se zahteva 1. nastavev oblastnih inšpektorjev, 2. odprava maksimiranja drag. doklad in 3. izplačilo in zvišanje potnin in pavšalov.

Za predsednika saveza je tudi za poslovno leto 1922/23 izvoljen tov. Peter Držaj. Savezni tajnik in urednik stanovskega glasila je ostal istotako tov. pregl. Joso Konečny v Doboju.

Z zadovoljstvom moramo konstatirati, da je kongres delovanje tov. Deržaja v prošlem poslovnem letu docela odobral, kar je najbolje dokumentiral s tem, da ga je jednoglasno ponovno izvolil predsednikom, čeprav je bilo na kongresu prisotnih nekako 20 uradnikov fin. kontrole. Tudi je tov. Deržaj — čeprav od ljubljanskih lokalnih višjih kritikov za nesposobnega označen — podal svoj eksponde in referate učinkovito in je vzorno vodil kongres.

Obsežnejša peticija, v katero se sprejmejo različne želje in predlogi zborovalcev, se po redakciji iz selnega zapisnika predloži ministrstvu financ, generalni direkciji posebnih davkov, naknadno. Obširnejše poročilo izide v »Fin. Kontrola«.

Društvo uradnikov direktne davčne službe za Slovenijo v Ljubljani ima v nedeljo, dne 25. junija 1922 ob 10. dopoldne v prostorih davčnega okrajnega oblastva v Ljubljani, Hrenova ulica št. 11, I. nadstropje, svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Volitev odbora, 5. Poročilo delegata tov. naduprav. Ot. Megliča o zborovanju saveza v Beogradu, 6. Podpore članom povodom smrti itd., 7. Slučajnosti, Ivo Lavrič, t. č. predsednik, Ernest Kramaršič, t. č. tajnik.

Članom društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo so bila prve dni tek. meseca razposlana vabila za plačilo članarine. V večje kraje (Maribor, Ptuj, Slovenjgradec, Novo mesto, Kočevje itd.) so bila poslana na enega člana. Ker ni bilo pridejanega nobenega dopisa (radi frankature), upamo, da so dotični tovariši storili svojo dolžnost in vabila oddali naslovnikom. V interesu

društva in ceneljšega poslovanja sploh bi bilo, da vsi oni kraji, kjer so vsaj štirje člani, nominirajo odbor poverjenika, na katerega bi se potem odbor z raznimi vprašanji obračal in pošiljal važne stvari v pretres in rešitev. Večina krajev se je sicer temu že odzvala, vendar še vedno pogrešamo nekaj zaupnikov. Zavedajte se, da ima odbor polne roke dela in da je v interesu vseh, da stojimo v najožjem medsebojnem stiku. — Tovariši, bivši oficijanti, še do danes niso dali nobenega glasu od sebe glede rešitve vprašanja všteti službenih let (glej »Naš Glas« št. 21) — Službena pragmatika se še vedno pretresava. Ako ima kdo izmed članov kak važen predlog, naj ga nemudoma pošlje odboru, da ga bo skušal uveljaviti. — »Naš Glas« tudi rabi gradiva. Ali ni v naših vrstah sposobnih mož, ki bi bili zmožni spraviti v javnost kak važen članek iz vsakdanjega življenja? Vemo, naš položaj je skrajno obupen in naše oči so obrnjene v drugo smer, vendar ne gre, da bi svoj glavni poklic zanemarjali in rešitev našega vprašanja prepustili drugim, kateri ga bodo skušali, če ne bomo oprezní, obrnili nam v kvar. — Društvo je v živahnem stiku s tov. društvi v Sarajevu in Splitu. Hrvati, žal, do danes še niso dali glasu od sebe, dasi smo se obrnili tudi do njih. — Ker v Srbiji še ne postoji društvo pis. uradnikov, smo se obrnili do predsednika Glavnog Saveza drž. namještenika v Beogradu dr. Mike Jovanovića, da nam dá nekatera tozadevna pojasnila. Društveni odbor se pridno bavi z raznimi društvenimi in stanovskimi zadevami. Velike težave nam povzročajo tudi redukcija, katera išče največje število žrtev v vrstah pis. uradnikov. Še danes ne gre našim gospodom v glavo, da vrši glavno delo pisarna in da ne zadostuje, da zna pisarniški uradnik samo pisati, ampak da mora imeti veliko prakso in teorijo, če hoče biti svojemu delu kos. Proti redukciji bo vložena ostra sponenica. — Izredni občni zbor se bo vršil najbrže dne 13. avgusta. Na njem se bodo prereševala izpopolnena društvena pravila. — Zbirajte podpirne in ustanovne člane. Vsako priliko porabite v prid društva. Čimbolj se bomo gibali, temvečji bo efekt.

Društvenih pravil O. Z. nima več v zalogi. Da seznaní z njimi vse strokovne organizacije, jih je dala natisniti v »Našem Glasu«. Toliko v ponovno pošlano, da jih društva ne bodo zamaj zahtevala.

O. Z.

Vabilo

izrednemu občnemu zboru

Nabavljalne zadruge javnih nameščencev in upokojevcev v Kamniku

t. z. z. z.

ki se bo vršil

dne 30. VI. 1922. ob 8. uri zvečer v združni poslovalnici.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2.) Sklepanje o ev. likvidaciji zadrugo.
- 3.) Ev. volitev likvidatorjev.
- 4.) Razni predlogi.

Ako občni zbor ob določenem času ne bi bil sklepčen, vrši se isti pol ure pozneje z istim dnevnim redom in ob vsaki udeležbi.

Načelnstvo.

Vabilo

redni občni zbor

Nabavljalne zadruge državnih uslužbovcev v Slovenjgradcu

ki se vrši

v Čitalnici v Slovenjgradcu, dne 8. VII. 1922. ob 10 uri predpoldne.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora;
- 2.) Pregled in odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1921/22;
- 3.) Volitev novih odbornikov ali likvidacija zadrugo;
- 4.) Prememba pravil v slučaju, da zadruga ne likvidira;
- 5.) Slučajnosti.

Ako občni zbor ob določenem uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil pol ure nato z istim dnevnim redom ob vsaki udeležbi.

Upravni odbor.